

Budgetlægning og økonomistyring i menighedsrådet

Program for kurset

1. Intro budget
2. Prioritering af resurserne
3. Budgetprocessen og dens interessenter
4. Den økonomiske værktøjskasse
5. Kom godt videre med budgetarbejdet

Intro budget

Økonomilovens § 2 sætter rammerne

Kirkekassen kan afholde udgifter vedrørende:

- 1) sognets kirkelige virksomhed,
- 2) sognets begravelsesvæsen,
- 3) indtægtsdækket virksomhed, som udøves i tilknytning til sognets kirkelige virksomhed og begravelsesvæsen, jf. nr. 1 og 2,

Intro budget

Økonomilovens § 2 sætter rammerne

Kirkekassen kan afholde udgifter vedrørende:

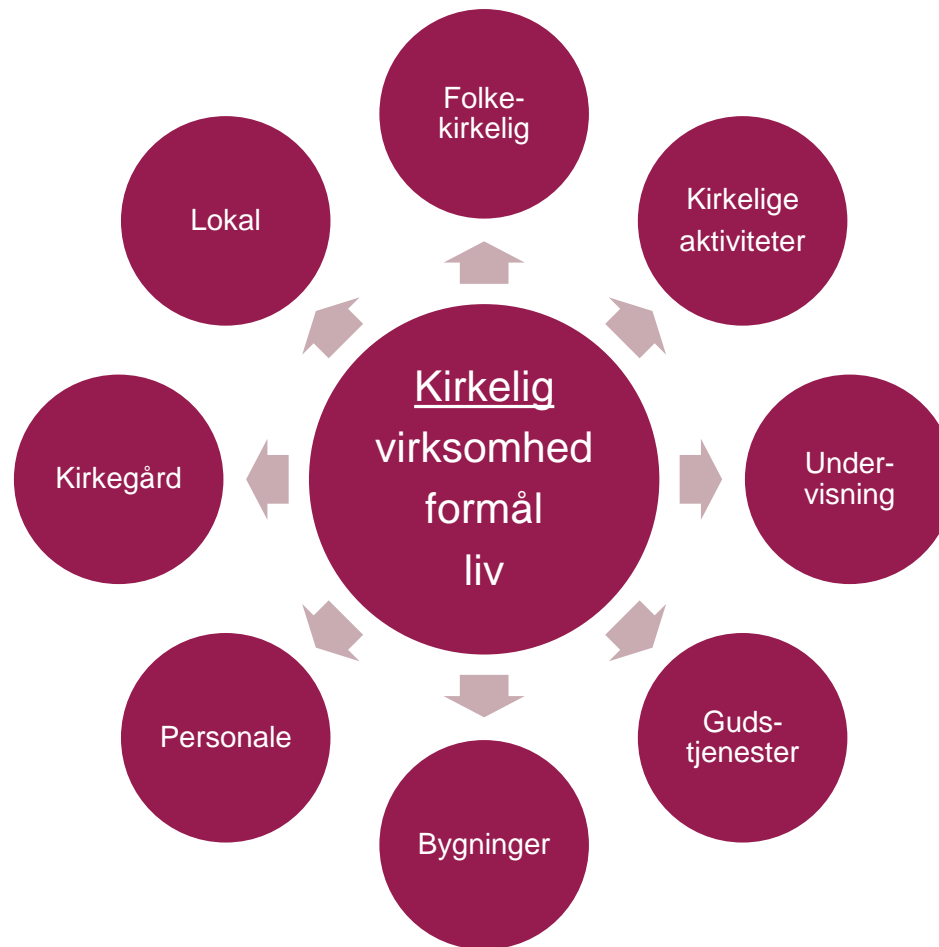
- 4) fremme af det kirkelige liv i provstiet,
- 5) kirkelige formål af betydning for stiftet som helhed,
- 6) den kirkelig betjening af folkekirken medlemmer i udlandet, og
- 7) personregistrering

Intro budget

Når det bliver konkret...disponering

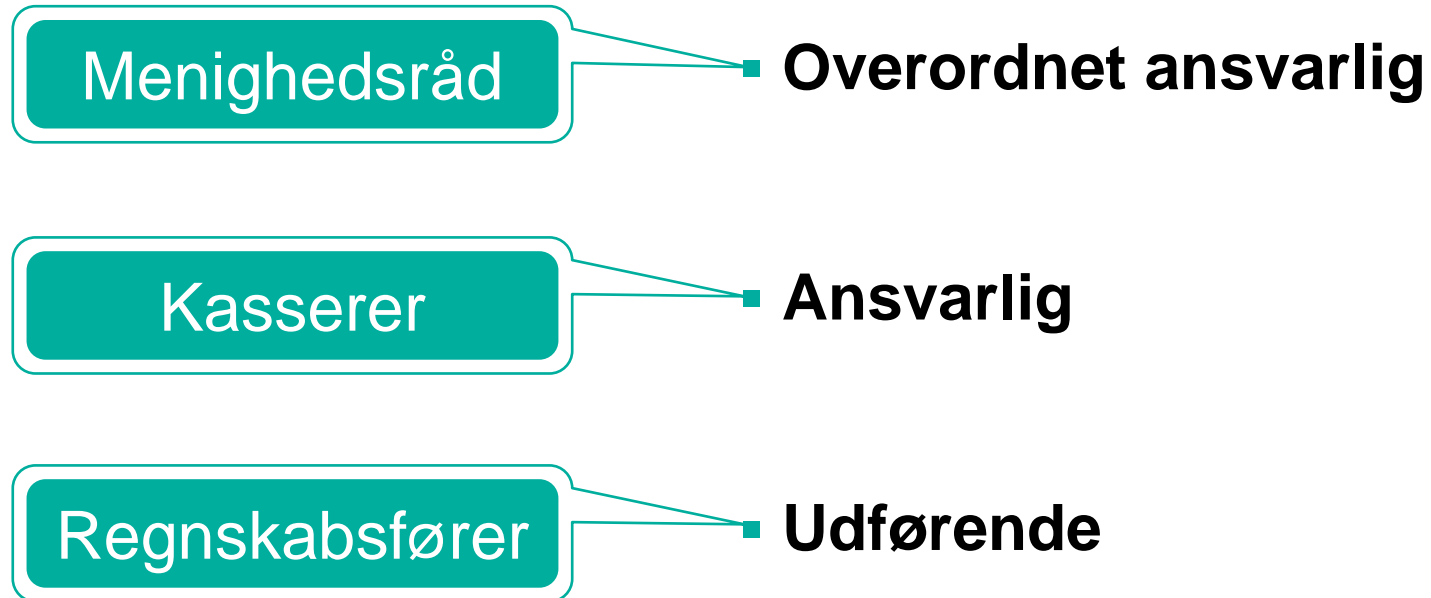
- Budget giver hjemmel til økonomiske dispositioner
- Foranstaltninger udenfor budget kræver ændring
- Dog OK til uforudseelige og nødvendige udgifter
- Der skal udvises skyldige økonomiske hensyn
- Anlægsudgifter og salg af anlægsaktiver
- Medarbejderpleje, tilskud, diakoni
- Samarbejder
- Regnskabsinstruks

Intro budget

Intro budget

Rollefordeling i budgetarbejdet

Intro budget

To kontoplaner = To-dimensionelt regnskab

Alle indtægter og udgifter føres på både formål og art!

Art	Formål	1X	2X	3X	4X	....	9X
1XXXXX							
18XXXX							
22XXXX							
25XXXX							
5XXXXX							

Gælder i vejledning, økonomiportal og regnskabssystem

Intro budget

Fordeling på frivillige dimensioner

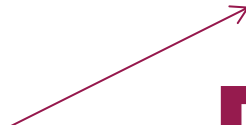
Muligt at tilvælge i regnskabssystem:

- Frivillige formål (3. og 4. ciffer)
  - F.eks. 3510 Børnekoret og 3520 Voksenkoret
- Projekt – på tværs af formål og arter
  - F.eks. "Luther-2017" med aktiviteter under formål 31, 32, 34, 36 og 37
- Sted – på tværs af formål og arter
  - F.eks. 2 kirkegårde som hedder øst og vest

Intro budget

Det fler-dimensionelle regnskab

Udvalgte dele føres på frivillige dimensioner!

	Sted	A			B		C	
	Projekt	1A	2B	3C	4D	5E		
Frivilligt formål	XX01	....	....	....	....	XX99		
1XXXXX								
18XXXX								
22XXXX								
25XXXX								
5XXXXX								

Gælder i regnskabssystem

Intro budget

Anlægsbevillinger

- Anskaffelse og renovering af kirke og sognegård, kirkegård og præsteboliger samt faste installationer f.eks. orgler
- Afgrænsning drift/anlæg foretages af provstiudvalget
- Fortolkes og administreres lokalt i provstiudvalgene
- Bevilling, finansiering, forbrug og afslutning er lokal
- Revision kontrollerer overholdelse af anlægsdefinition
- Tilladelse til opsparing Tilladelse til igangsætning

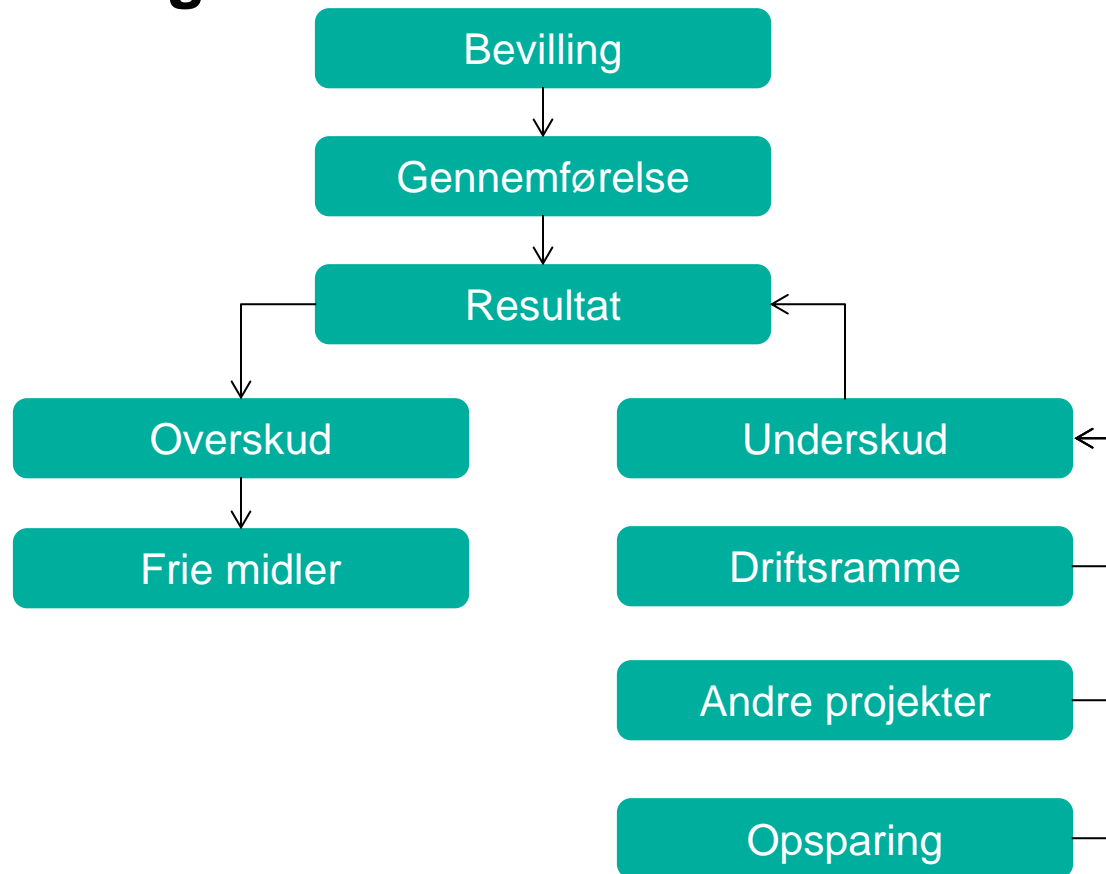
Intro budget

Anlægsbevillinger

- Udspringer af et anlægsprojekt som provstiudvalget har bevilget
- Fremgår af budget under Anlægsbevillinger - men integreret i de obligatoriske rapporter
- Ses under formål 8 Udgifter og 9 Finansiering
- Budgetopfølgning bør ske løbende og samtidigt
- Formelt i form af biregnskab (afsluttede) og/eller anlægsoversigt (afsluttede og uafsluttede)

Intro budget

Anlægsbevillinger

Intro budget

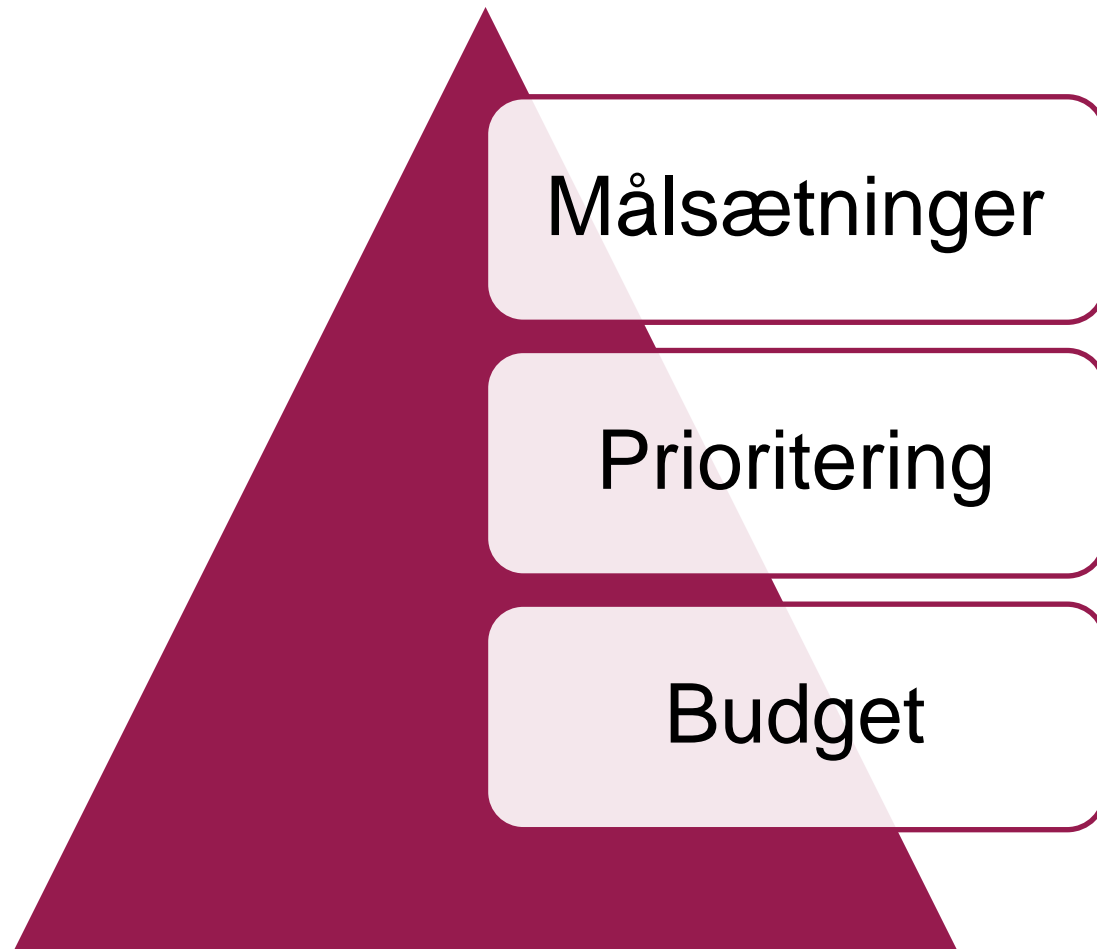
Opsamling på intro til budget

- Hvilke driftsudgifter må kirkekassen afholde
- Roller og ansvar for økonomien i menighedsrådet
- Regnskabssystemets opbygning og struktur
- Anlægsprojekters præmis og regnskabsforhold

Program for kurset

1. Intro budget
2. **Prioritering af resurserne**
3. Budgetprocessen og dens interessenter
4. Den økonomiske værktøjskasse
5. Kom godt videre med budgetarbejdet

Prioritering af ressourcerne

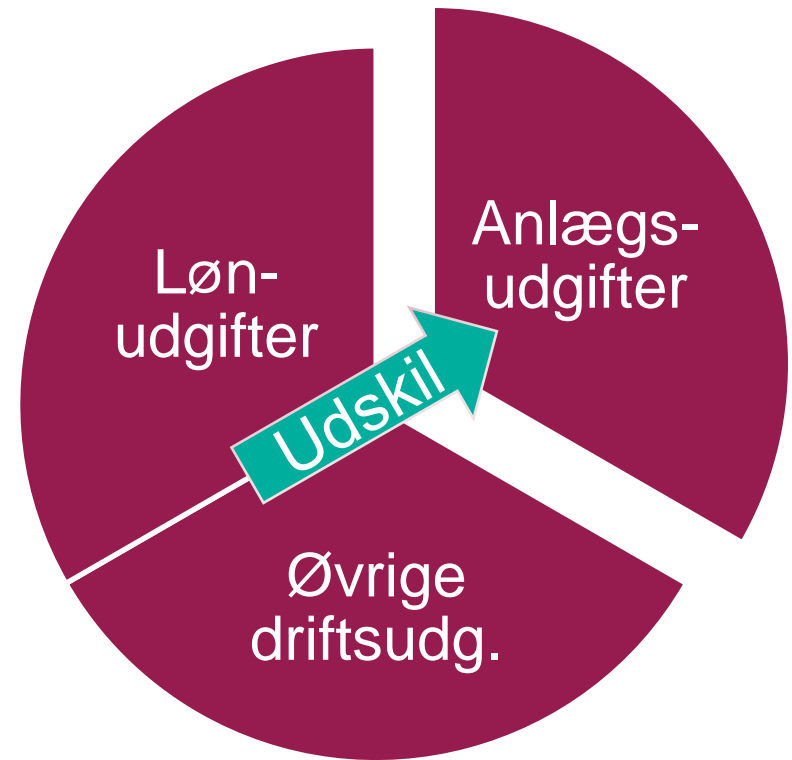
Prioritering af ressourcerne

Refleksion - hvad styrer jeres prioriteringer?

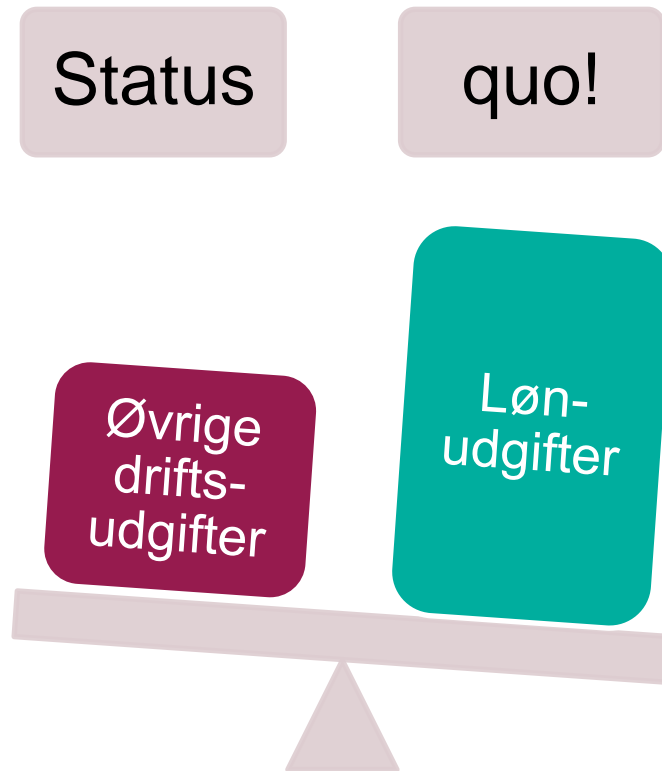
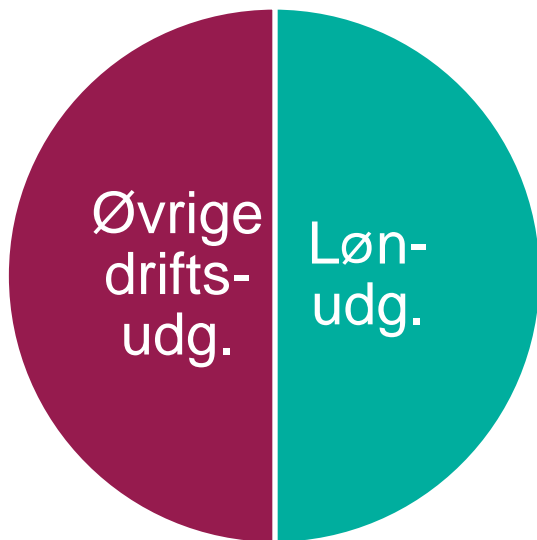
Prioritering af ressourserne

Refleksion – hvor kan vi prioritere?

Prioritering af ressourcerne

Refleksion – hvor kan vi prioritere?

Prioritering af ressourcerne

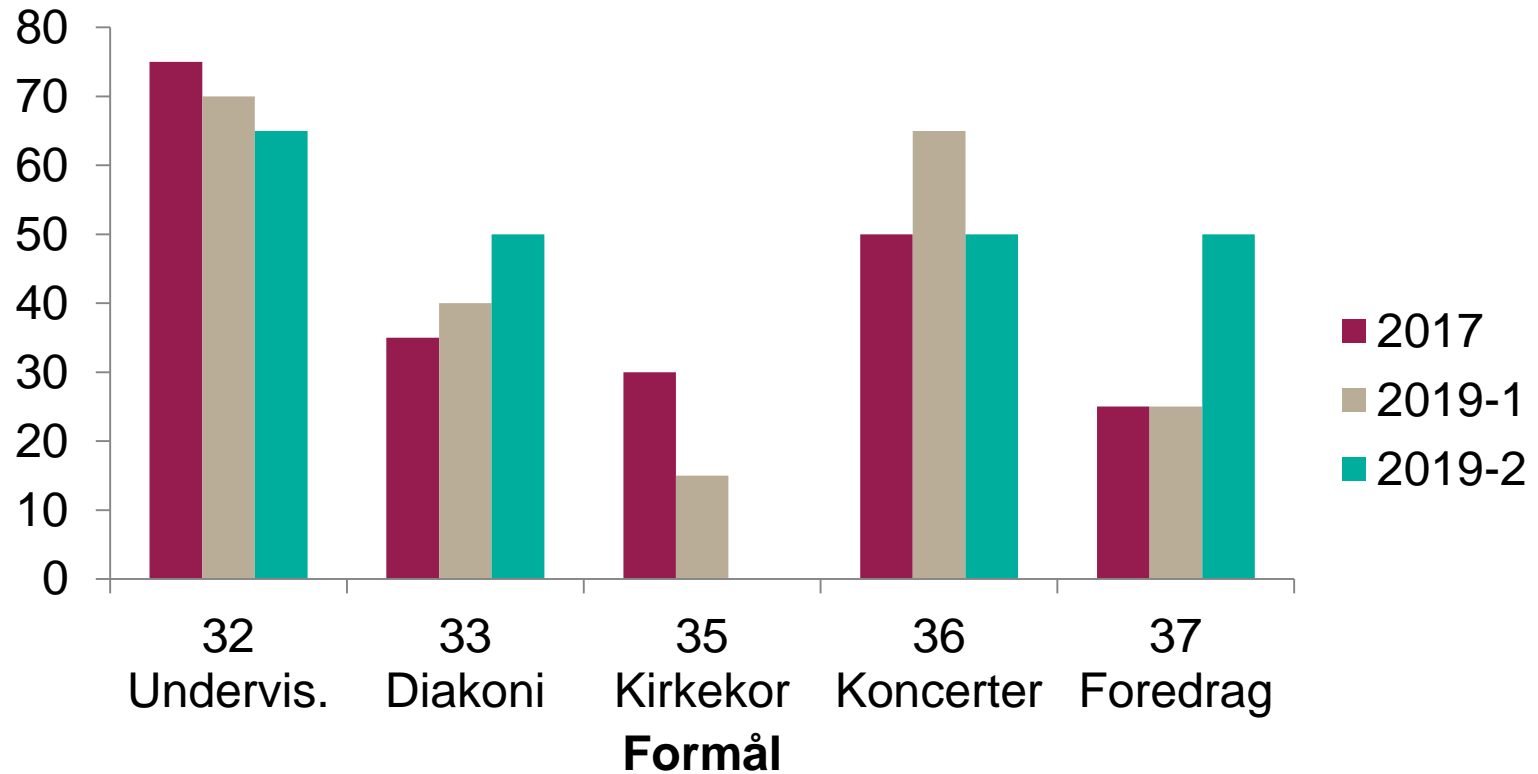
Kvartalsrapport

01-01-2017 til 30-09-2017

	Regnskab År til dato	Budget 2017	Forbrug til dato i procent (%)
1 Fælles indtægter i alt	4.997.849,22	6.663.799,00	75,00
Driftsudgifter i alt	-4.653.035,97	-6.663.384,00	69,83
2 Kirkebygning og sognegård	-833.880,36	-1.121.200,00	74,37
Indtægter	0,00	500,00	0,00
Udgifter, løn	-299.941,83	-475.200,00	63,12
Udgifter, øvrige drift	-533.938,53	-646.500,00	82,59
3 Kirkelige aktiviteter	-1.595.678,63	-2.237.395,00	71,32
Indtægter	0,00	0,00	0,00
Udgifter, løn	-1.406.481,86	-1.811.900,00	77,62
Udgifter, øvrige drift	-189.196,77	-425.495,00	44,47

Prioritering af resurserne

Prioriteringer mellem formål/aktiviteter

Prioritering af ressourcerne

Opsamling på prioritering af ressourcerne

- Målsætninger → Prioritering → Budget
- Hvordan fordeles vores økonomiske ressourcer:
  - Lønudgifter ↔ Øvrige driftsudgifter
  - Bygninger ↔ Aktiviteter ↔ Kirkegård ↔ Adm.
  - Undervisning ↔ Diakoni ↔ Koncerter ↔ Foredrag
- Samarbejde ↔ Effektivisering ↔ Outsourcing

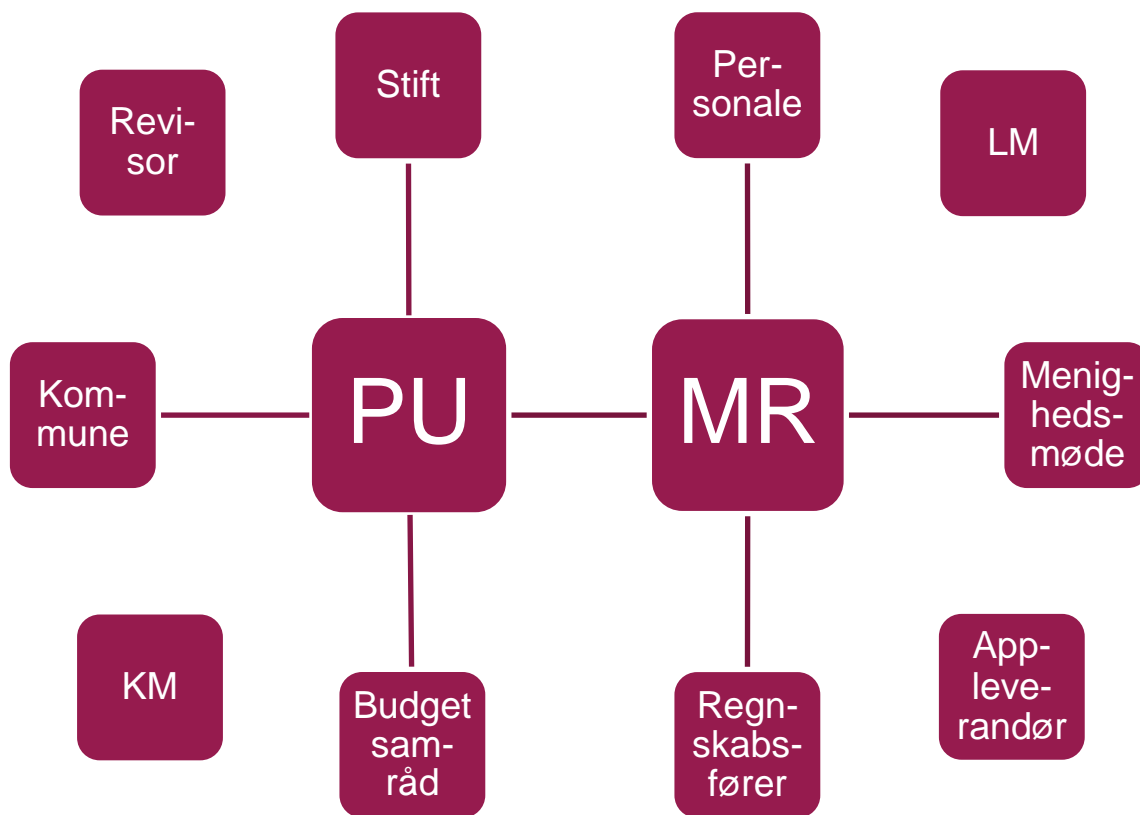
www.merekirke.dk

Program for kurset

1. Intro budget
2. Prioritering resurserne
3. Budgetprocessen og dens interessenter
4. Den økonomiske værktøjskasse
5. Kom godt videre med budgetarbejdet

Budgetprocessen og dens interessenter

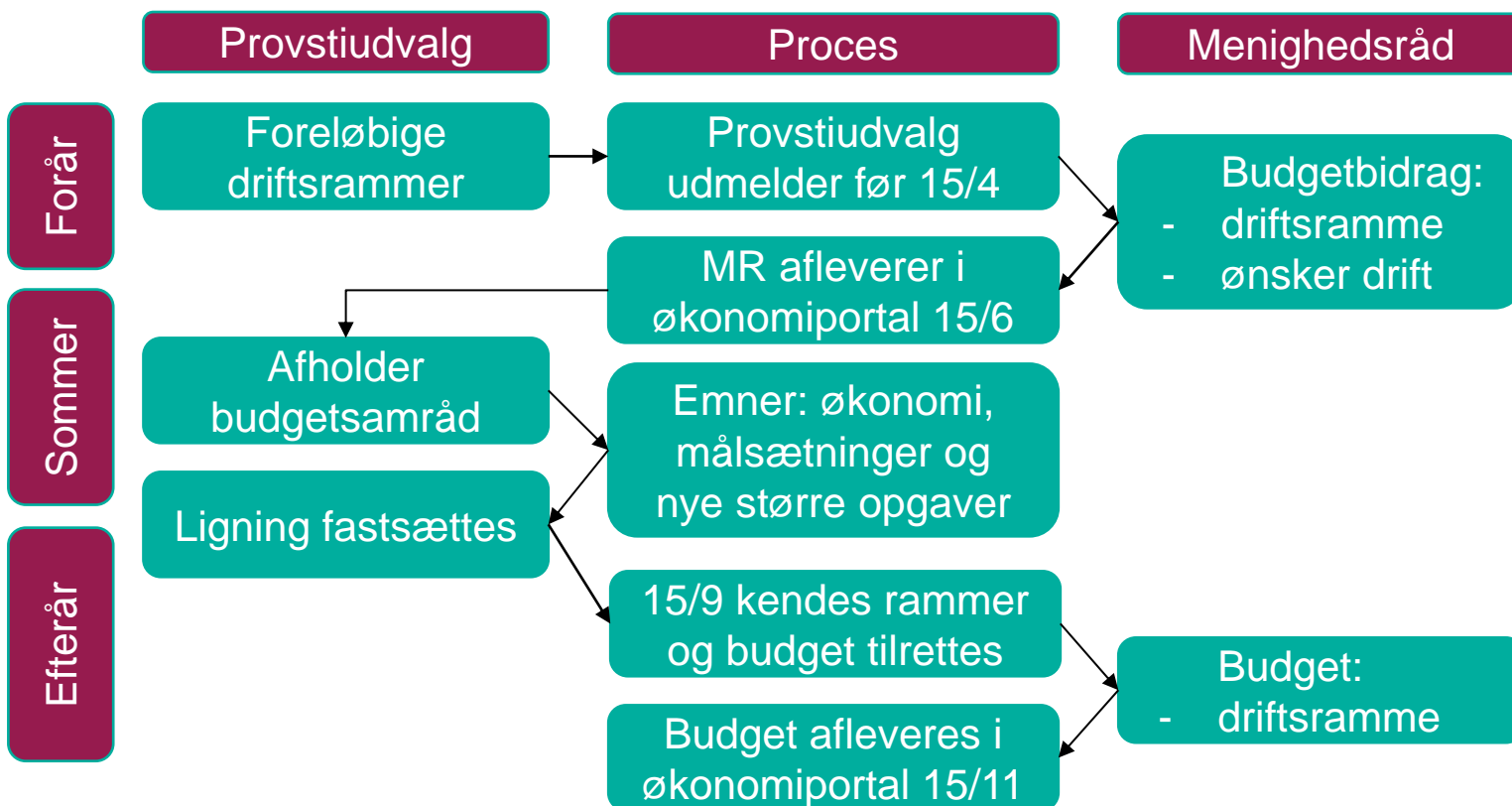
Aktører i budgetprocessen (ikke udtømmende)

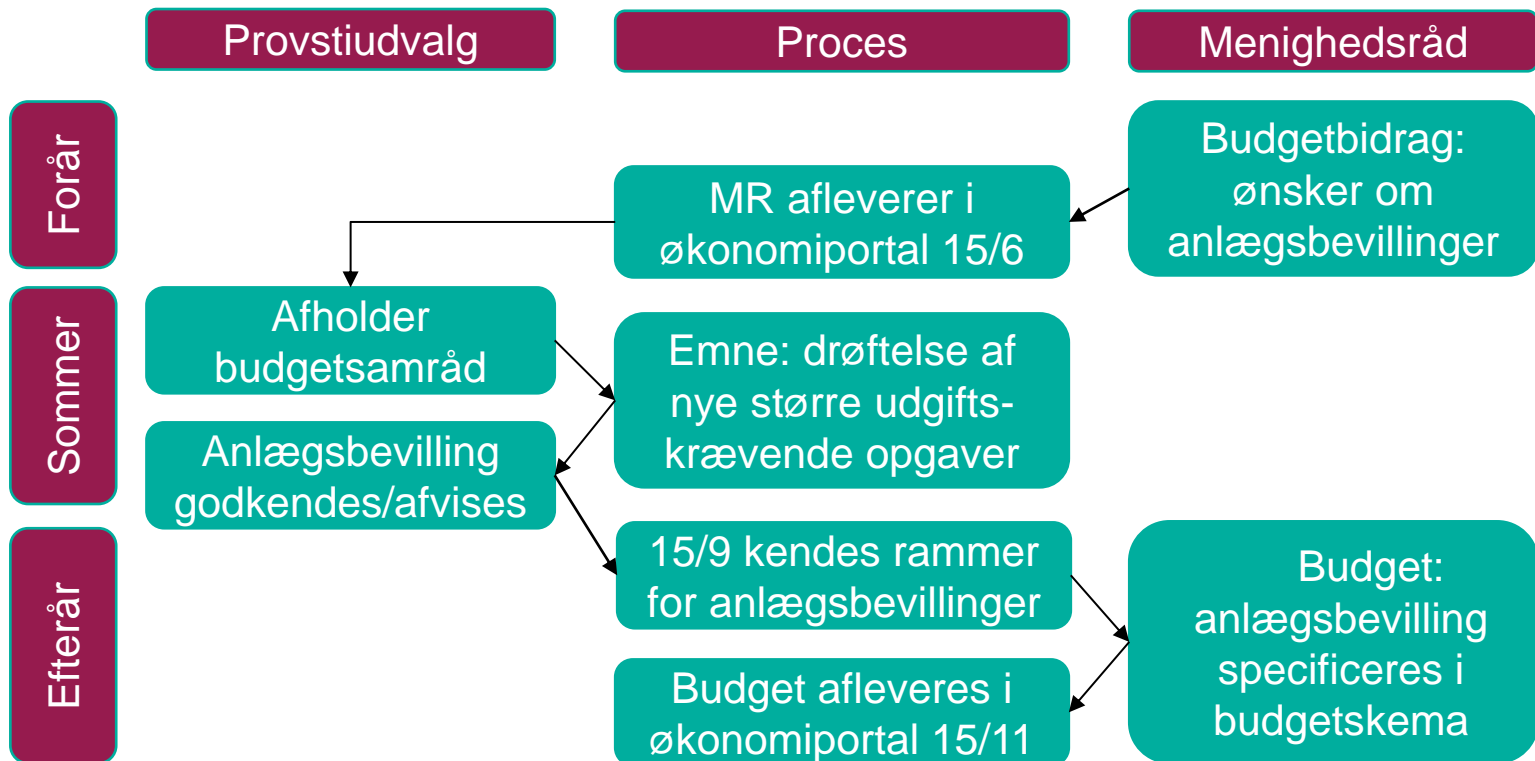
Budgetprocessen og dens interessenter

Budgetproces for rammebevilling til driftsudgifter

Budgetprocessen og dens interessenter

Budgetproces for anlægsbevillinger

Budgetprocessen og dens interessenter

Budgetsamrådets dynamik

Budgetbidrag

- Formålsfordelt driftsramme
- Stillinger/løn
- Ønsker drift
- Ønsker anlæg

Endeligt budget

- Formålsfordelt driftsramme
- Egenkapital
- Anlægsprojekter
- Personaleopl.

Provsti-
udvalg

- Min. 1 samråd – men flere kan afholdes
- Samrådet har ikke besluttende myndighed
- Økonomiske forhold i provstiet belyses
- Målsætninger for udgifter og ligning drøftes
- MRs udgiftskrævende ønsker drøftes

hedsråd
menig-

Budgetprocessen og dens interessenter

Opsamling på budgetproces og interessenter

- Netværk af interessenter
- Budgetprocessen
- Budgetsamrådet
- Proces for anlægsprojekter

Program for kurset

1. Intro budget
2. Prioritering resurserne
3. Budgetprocessen og dens interessenter
4. **Den økonomiske værktøjskasse**
5. Kom godt videre med budgetarbejdet

Den økonomiske værktøjskasse

Input

- Indtægter
- Udgifter

Registreres i

- Budget
- Bogholderi

Output

- Obligatoriske
Budget, kvartalsrapport
og årsregnskab
- Frivillig
- Rapporter, udskrifter
og Excel

Systemer – ”interne”

- Økonomiportalen
- Regnskabssystem
- Dataarkiv

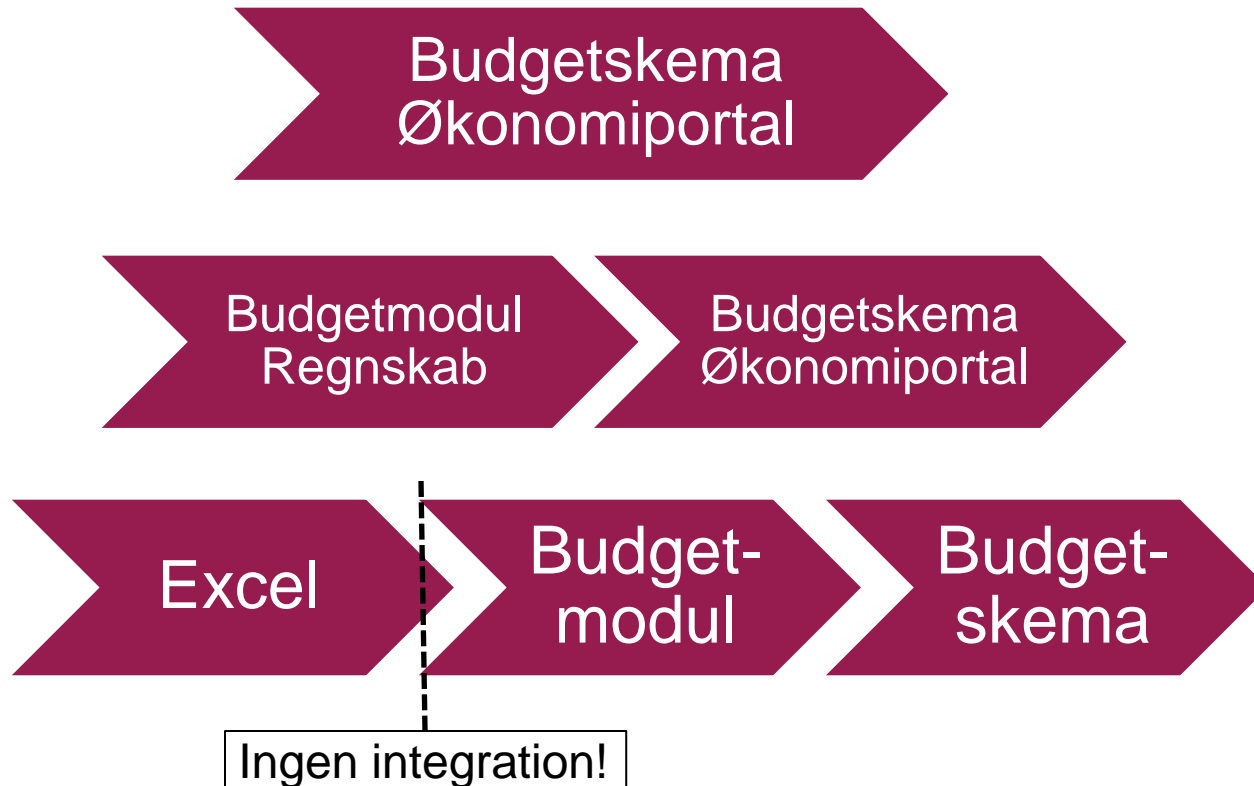
Den økonomiske værktøjskasse

Årsbudgettets struktur

- Driftsbudget udspecificeres på tocifret formål og er opdelt i tre artsgrupper:
  - Indtægter
  - Udgifter, løn
  - Udgifter, øvrige drift
- Anlægsbudget udspecificeres også på tocifret formål og opdelt i to grupper:
  - Finansiering af anlægsprojekter
  - Udgifter på anlægsprojekter

Den økonomiske værktøjskasse

Værktøjer til budget

Den økonomiske værktøjskasse

Output - budgetopfølgning

De obligatoriske rapporter

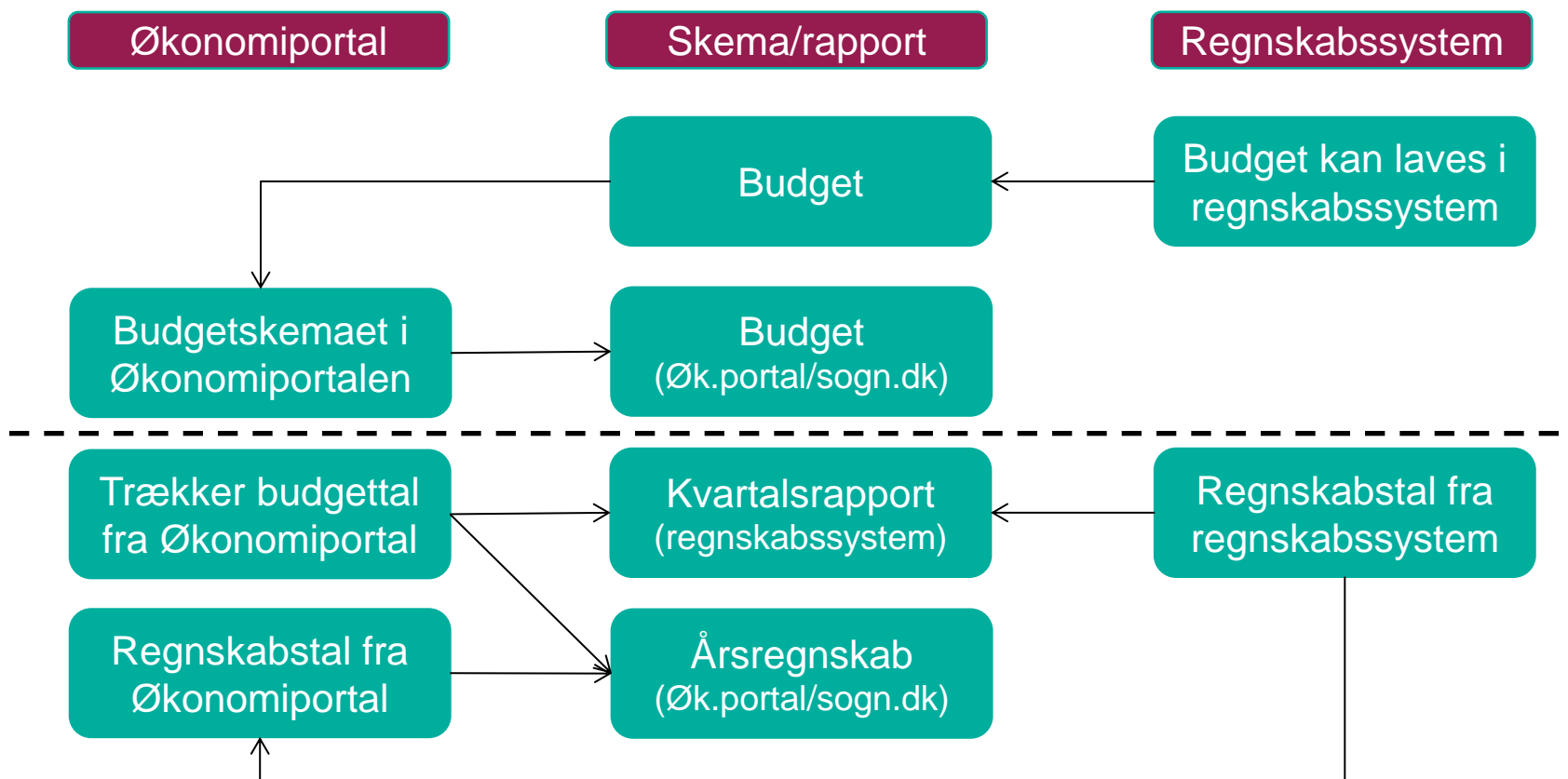
- Budgetskema og Kvartalsrapport
- Kan folde budget og regnskab ud på 2 cifrede formål

De frivillige rapporter

- Udskrifter fra regnskabssystem og webdata i Excel
- Kan specificere og afgrænse budget og regnskab også på de frivillige dimensioner, som man har benyttet
- Op til 4 dimensioner (formål, art, projekt og sted)

Den økonomiske værktøjskasse

Økonomiportal og regnskabssystem

Den økonomiske værktøjskasse

Fra bogføringslinje til rapport*

<u>Art</u>		<u>Artsgruppe</u>	<u>Formålskonto</u>
10XXXX	→	Fælles indtægter	1
11XXXX	→	Indtægter	2-3-4-5-6
18XXXX	→	Udgifter, løn	2-3-4-5-6
22XXXX	→	Udgifter, øvrige drift	2-3-4-5-6
25XXXX	→	Indtægter	7
26XXXX	→	Udgifter, øvrige drift	7

*Årsbudget, Kvartalsrapport og Årsregnskab

Den økonomiske værktøjskasse

Budget – grundlag og budgetmodulet

Vælg udgangspunkt I vil kopiere fra

1. Tidligere års budget (inklusive lønoplysninger)
2. Tidligere års regnskab (eksklusive lønoplysninger)

Budgetmodulet i regnskabssystemet

1. Opskriv budgettal med fremskrivningsfaktor
2. Fordel alle poster på formål og art undtagen 18XXXX
3. Lønoplysninger under Ansatte føres på 18XXXX
4. Anlægsprojekter udfyldes direkte i Økonomiportalen

Den økonomiske værktøjskasse

Information og hjælpeværktøjer på DAP

Håndbøger > Vejledning i menighedsrådsarbejde > Folkekirkens økonomi > Fakta om lokal økonomi

- Fakta om budgetbidrag og endeligt budget

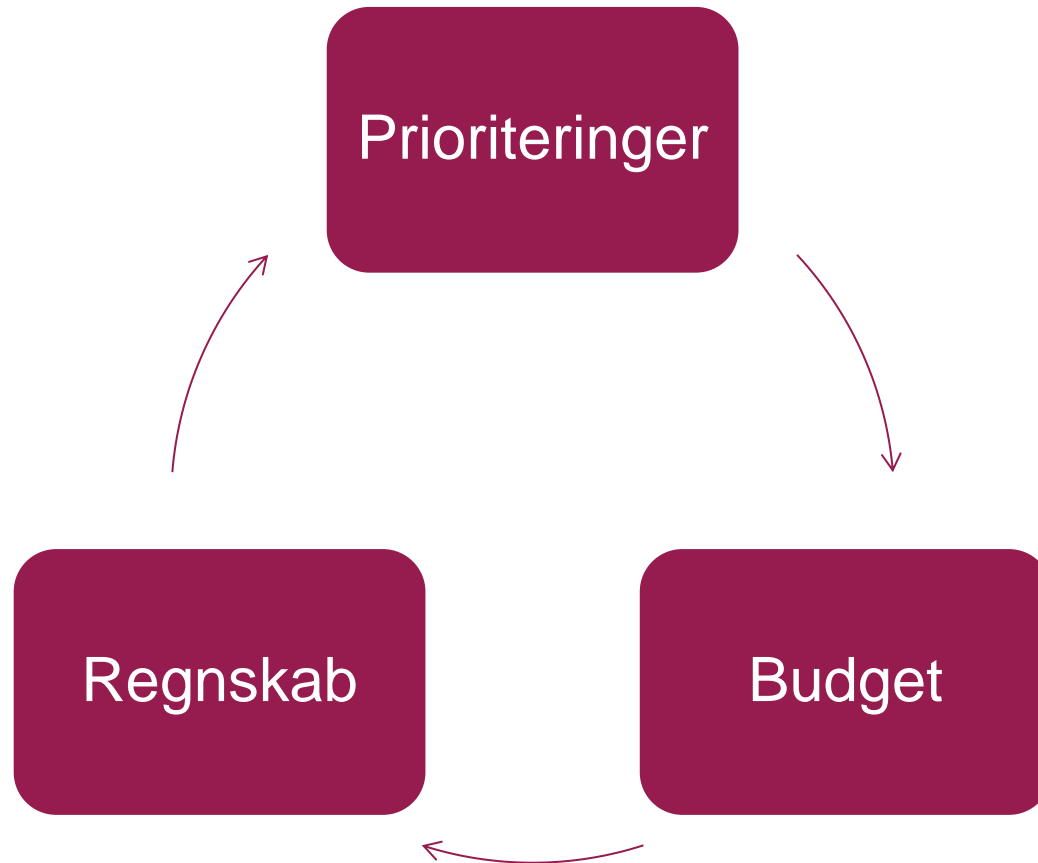
Håndbøger > Blanketsamling til menighedsråd > Økonomi > Budget

- Forsikringspræmie
- Pris- og lønudvikling
- WebData
- Budgetvejledning 2018
- KAS og GIAS budgetteringsrapporter i Dataarkiv/Kapitaler

Program for kurset

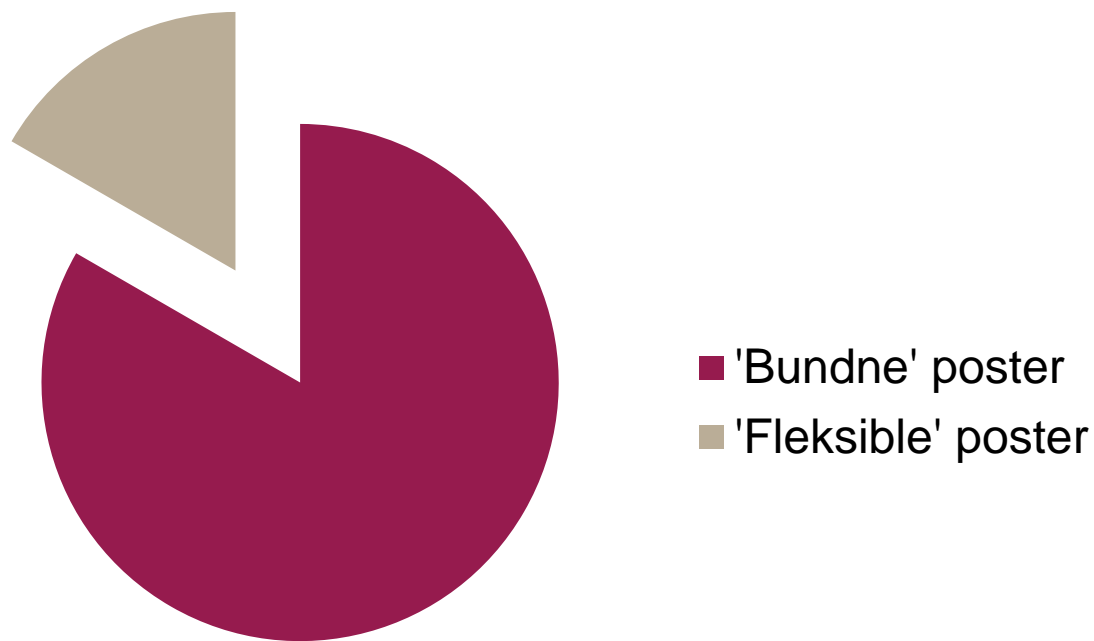
1. Intro budget
2. Prioritering resurserne
3. Budgetprocessen og dens interesserter
4. Den økonomiske værktøjskasse
5. Kom godt videre med budgetarbejdet

Kom godt videre med budgetarbejdet

Kom godt videre med budgetarbejdet

Omkostningskagen

Hvor stor en del af kagen kan I "flytte rundt på"?

Kom godt videre med budgetarbejdet

- Er der udgiftsposter, som man ikke må eller skal "røre ved"?
- Kortsigtet planlægning
  - "koncertbudgettet" er forbrugt pr. 30/6, så ingen julekoncert!
- Langsigtet planlægning
  - "transformere" prioriteringer fra senior-området til diakonalt arbejde for børn i "udsatte" familier!

Kom godt videre med budgetarbejdet

4.2.4. Budget for kirkekasser

- Menighedsrådet fastsætter inden for den af provstiudvalget fastsatte rammebevilling til driftsudgifter og bevilling til anlægsudgifter budgettet for det kommende regnskabsår. For så vidt angår driftsrammen står menighedsrådet frit i sin budgettering af drifts-udgifterne inden for den udmeldte ramme, forudsat at der er tale om formål, hvortil der kan afholdes udgifter af kirkekassen.

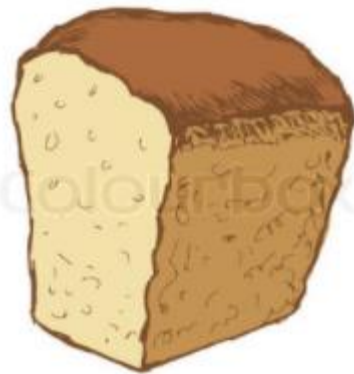
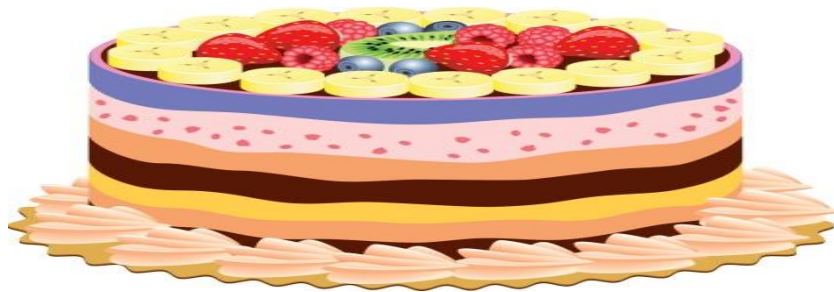
Kom godt videre med budgetarbejdet

Vi har en flot kage i sognet med en række ingredienser som bygninger, aktiviteter, kirkegårde osv.

Menighedsrådets økonomiske ramme

Hvordan ønsker vi at forme kagen?

Menighedsrådets økonomiske ramme

Vores "kirke-kage"...

- Børn-ungdom-familie
- Seniorer og singler
- Koncerter og foredrag
- Kirkekor
- Kirkegård
- Minikonfirmand
- Babysalmesang
- Udflugter og lejre

Forsæt selv listen...

Menighedsrådets økonomiske ramme

Hvordan ønsker vi, at vores kage skal se ud?

- Menighedsrådets målsætninger?
- Hvilke prioriteringer?
- Budget-afspejling!

Kom godt videre med budgetarbejdet

- Find mål, prioritér og planlæg
- Lad jeres budgettering og regnskabsføring farve heraf
- Vær opmærksom på, at medarbejdere og frivillige kender menighedsrådets målsætninger og prioriteringer
- Vær realistiske omkring, at der er menneskelige resurser til rådighed til at løfte opgave med mere eller mindre forkromede budgetopstillinger
- Giv tid til afklaring, implementering og opfølgning!